

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра овочівництва

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Гарант освітньої програми

 Андрій ЧАПЛОУЦЬКИЙ

“ ” 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОВОЧІВНИЦТВО ВІДКРИТОГО ҐРУНТУ»

Освітній рівень: перший (бакалавр)

Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство

Спеціальність: 203 «Садівництво та виноградарство»

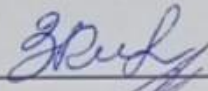
Освітня програма: Садівництво та виноградарство

Факультет: Плодоовочівництва, екології та захисту рослин

Умань – 2025 рік

Робоча програма з дисципліни «Овочівництво відкритого ґрунту» для здобувачів вищої освіти зі спеціальності 203 Садівництво та виноградарство освітнього рівня перший (бакалаврський) освітньої програми «Садівництво та виноградарство», Умань: Уманський НУС, 2025р. 20с.

Розробники:

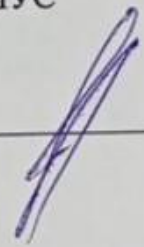
Кандидат с.-г. наук, доцент Ковтунюк З.І.

Кандидат с.-г. наук, доцент Слободяник Г.Я.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри овочівництва
Протокол від "28серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри овочівництва Наталія ЯЦЕНКО
"28серпня 2025 р

Схвалено науково-методичною комісією факультету плодощовочівництва,
екології та захисту рослин Уманського НУС
Протокол від 29 серпня 2025 року № 1

Голова Андрій ТЕРНАВСЬКИЙ

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни			
		денна форма навчання		заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 7	Галузь знань <u>20 Аграрні науки та продовольство</u> ”	Нормативна			
Модулів – 7	Спеціальність <u>203 Садівництво та виноградарство</u>	Рік підготовки:			
Змістових модулів – 9		3-й	4-й	3-й	4-й
Індивідуальне завдання – курсова робота		Семестр			
Загальна кількість годин – 225		6-й	7-й	6-й	7-й
		Лекції			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4,0/4,7 самостійної роботи студента – 5,2	Освітній рівень: перший (бакалаврський) Освітня програма «Садівництво та виноградарство»	28 год	24год	8 год	6 год
		Практичні заняття			
				8 год	6год
		Лабораторні			
		24 год	28год	-	-
		Самостійна робота			
		68 год	53	104 год	93
Вид контролю: залік, екзамен, курсова робота					

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Овочівництво відкритого ґрунту» розроблена відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті, затвердженого Вченою радою університету та ректором 01.07.2024 р.

Овочівництво належить до профільуючої дисципліни у плані підготовки фахівця з плодоовочівництва. При вивченні дисципліни у майбутнього фахівця формуються теоретичні знання з біології розвитку овочевих рослин, їх відношення до факторів навколишнього середовища, практичних знань у технології вирощування овочевих культур в умовах відкритого і закритого ґрунту.

Дисципліна «Овочівництво відкритого ґрунту» пов'язана з попереднім вивченням і знанням таких дисциплін, як загальне овочівництво, ботаніка, генетика, фізіологія рослин, мікробіологія, ґрунтознавство, землеробство, агрохімія, агрометеорологія, ентомологія, фітопатологія, агрофармакологія, механізація і автоматизація с.-г. виробництва та ін.

Мета дисципліни: опанування технології вирощування розсади овочевих рослин для відкритого ґрунту, підготовки ґрунту, сівби (садіння), догляду за ґрунтом і рослинами, правильного вибору сорту, збирання врожаю та його товарної доробки овочевих рослин груп: – капустяні, – плодові, – столові коренеплоди, – цибулинні, – зеленні, – бульбоплідні, – багаторічні і гриби.

Завдання дисципліни. Дати студенту необхідні знання для набуття таких навичок:

1. Визначати обсяги вирощування овочевих культур з врахуванням їх вимог та агрокліматичних умов господарства із забезпеченням економічно-вигідних і безпечних умов.

2. Визначити перелік культур для конвеєрного надходження на ринок якісних свіжих овочів і сировини на переробку,

3. Складати сівозміни, визначити кращі попередники в сівозміні; вирощувати розсаду різних рослин та строків призначення;

4. Організувати догляд та висаджування розсади у відкритий ґрунт за розсадного способу вирощування овочевих рослин груп: – капустяні, – плодові, – цибулинні, – зеленні, – багаторічні;

5. Організувати роботи з основного і весняного обробітку ґрунту, розробляти системи удобрення, зрошення, захисту овочевих рослин;

6. Організувати сівбу, догляд за овочевими рослинами у відкритому ґрунті розсадного і безрозсадного способів вирощування,

7. Організувати збір врожаю залежно від стиглості і призначення овочевої продукції зі збереженням її якості, практикувати впровадження нових розробок у виробництво.

Вивчення дисципліни «Овочівництво відкритого ґрунту» передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до ОПП «Садівництво та виноградарство» спеціальності 203 Садівництво та виноградарство галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство (табл. 1).

Таблиця 1

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «овочівництво відкритого ґрунту»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 6	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	ПРН 10	Аналізувати та інтегрувати знання в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі садівництва та виноградарства
		ПРН 4	Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі садівництва та виноградарства.
ЗК 7	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	ПРН 11	Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем відповідно до зональних умов.
		ПРН 17	Володіти знаннями і навичками, необхідними для вирішення виробничих завдань, пов'язаних з професійною діяльністю
Фахові компетентності (ФК)			
ФК 1	Здатність обирати та використовувати базові знання зі спеціалізованих підрозділів аграрної науки (овочівництво, , рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, ґрунтознавство, механізація, захист рослин).	ПРН 4	Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі садівництва та виноградарства.
		ПРН 10	Аналізувати та інтегрувати знання в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі садівництва та виноградарства
		ПРН 17	Володіти знаннями і навичками, необхідними для вирішення виробничих завдань, пов'язаних з професійною діяльністю
ФК 2	Здатність використовувати навички для розмноження овоче-баштанних рослин у відкритому ґрунті	ПРН 12	Проектувати й організовувати технологічні процеси вирощування насіннєвого та посадкового матеріалу плодовоовочевих культур відповідно до встановлених вимог
		ПРН 14	Інтегрувати й удосконалювати виробничі процеси вирощування овоче-баштанної продукції та грибів відповідно до чинних вимог
ФК 3	Здатність використовувати на практиці основні біологічні і агротехнологічні концепції, правила і теорії, пов'язані з овочевими рослинами	ПРН 10	Аналізувати та інтегрувати знання в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі садівництва
		ПРН 14	Інтегрувати й удосконалювати виробничі процеси вирощування овоче-баштанної продукції та грибів відповідно до чинних вимог
		ПРН 17	Володіти знаннями і навичками, необхідними для вирішення виробничих завдань, пов'язаних з професійною діяльністю

		ПРН 16	Організовувати результативні і безпечні умови роботи
ФК 8	Здатність використовувати факти і досвід новітніх сучасних досягнень у садівництві і виноградарстві	ПРН 4	Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі садівництва та виноградарства.
		ПРН 11	Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем відповідно до зональних умов
		ПРН 17	Володіти знаннями і навичками, необхідними для вирішення виробничих завдань, пов'язаних з професійною діяльністю.

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Овочівництво відкритого ґрунту», наведено в табл. 2,3

Таблиця 2

**Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною
«Овочівництво відкритого ґрунту»**

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	лекція, лабораторно-практичне заняття, вирішення конкретних задач, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, виконання індивідуальних завдань, підсумковий контроль
1.2	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово		
1.3	Знання фактів, принципів, процесів та загальних понять у сфері навчання та/або професійної діяльності		
2	Уміння/навички:		
2.1	Володіння широким спектром методів і засобів для програмування і моделювання росту і розвитку овочевих рослин	лекція, лабораторно-практичне заняття, вирішення конкретних задач, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, виконання індивідуальних завдань, підсумковий контроль
2.2	Використання ефективних заходів вирішення виробничих питань та організації вирощування овочевих рослин, їх критичне оцінювання		
3	Комунікація:		
3.1	Здатність доводити інформацію, проблеми та ідеї з питань овочівництва до фахівців і нефаківців	лекція, лабораторно-практичне заняття, вирішення конкретних задач, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, виконання індивідуальних завдань, підсумковий контроль
3.2	Здатність співпрацювати з фахівцями інших галузей, робити фаховий внесок у колективні роботи в рамках комплексних проектів, що охоплюють різні галузі знань та сектори економіки		

4	Відповідальність і автономія		
4.1	Здатність ефективно організовувати та планувати власну діяльність та досягати запланованих результатів	лекція, лабораторно-практичне заняття, вирішення конкретних задач, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, виконання індивідуальних завдань, підсумковий контроль
4.2	Спрямованість на оновлення і розвиток власних знань, умінь та інших компетентностей з метою професійного прогресу		
4.3	Ініціативність та наполегливість, спрямовані на розв'язання практичних проблеми професійній діяльності		

Таблиця 3

Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Овочівництво відкритого ґрунту»

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПРН 4	Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі овочівництва	Лекція, лабораторно-практичне заняття, вирішення конкретних задач, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, виконання індивідуальних завдань, підсумковий контроль
ПРН 10	Аналізувати та інтегрувати знання в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі овочівництва	Лекція, лабораторно-практичне заняття, вирішення конкретних задач, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, виконання індивідуальних завдань, підсумковий контроль
ПРН 11	Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем відповідно до зональних умов	Лабораторні роботи за індивідуальним завданням	Виконання індивідуальних завдань
ПРН 12	Проектувати й організовувати технологічні процеси вирощування насінневого та посадкового матеріалу плодовоовочевих культур відповідно до встановлених вимог	Лабораторні роботи за індивідуальним завданням	Виконання індивідуальних завдань
ПРН 16	Організовувати результативні і безпечні умови роботи	Вирішення конкретних задач	Виконання індивідуальних завдань
ПРН 17	Володіти знаннями і навичками, необхідними для вирішення виробничих завдань, пов'язаних з професійною діяльністю.	Лекція, лабораторно-практичне заняття, вирішення конкретних задач, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, виконання індивідуальних завдань, підсумковий контроль

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. Овочеві рослин групи Капустяні

Змістовий модуль 1

Тема 1. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Капустяні (капуста білоголова).

Тема 2. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Капустяні (капуста цвітна, броколі, червоноголова, савойська, кольрабі).

МОДУЛЬ 2. Овочеві рослин групи Плодові родини Пасльонові

Змістовий модуль 2

Тема 3. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Плодові родини Пасльонові. Особливості вирощування помідора у відкритому ґрунті.

Тема 4. Технологія вирощування перцю солодкого і баклажана у відкритому ґрунті.
Technology of growing sweet pepper and eggplant in the field

МОДУЛЬ 3. Овочеві рослин групи Плодові родини Гарбузові

Змістовий модуль 3

Тема 5. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин родини Гарбузові (огірок).

Biological characteristics and growing technology of vegetable plants of the Pumpkin group (cucumber).

Тема 6. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин родини Гарбузові (кабачок, патисон).

МОДУЛЬ 4. Овочеві рослин групи Цибулеві

Змістовий модуль 4

Тема 7. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Цибулеві (цибуля ріпчаста).

Тема 8. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Цибулеві (часник).

Biological characteristics and growing technology of vegetable plants of the Onion group (garlic).

Тема 9. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Цибулеві (цибуля шалот, порей, батун, слизун).

МОДУЛЬ 5. Коренеплідні овочеві рослини

Змістовий модуль 5

Тема 10. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Коренеплоди родини Лободові.

Тема 11. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Коренеплоди родини Селерові.

МОДУЛЬ 6. Овочеві рослини групи Плодові родин Бобові і Тонконогові

Змістовий модуль 6

Тема 13. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Плодові родини Бобові (горох овочевий, квасоля овочева, боби).

Змістовий модуль 7

Тема 14. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Плодові родини Тонконогові (кукурудза цукрова і розлусна).

МОДУЛЬ 7. Овочеві рослини груп Зеленні і Багаторічні

Змістовий модуль 8

Тема 15. Біологічна характеристика і технологія вирощування зеленних овочевих культур.

Змістовий модуль 9

Тема 16. Біологічна характеристика і технологія вирощування багаторічних і бульбоплідних овочевих культур.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усьо го	у тому числі				усьо го	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р.		л	п	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	8	9	10	11	13
3 курс, 6 семестр						3 курс, 6 семестр				
МОДУЛЬ 1 Овочеві рослин групи Капустяні										
Змістовий модуль 1										
Тема 1. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Капустяні (капуста білоголова).	28	8		8	12	21	2	4		15
Тема 2. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Капустяні (капуста цвітна, броколі, червоноголова, савойська, кольрабі)	16	4		2	12	15				15
МОДУЛЬ 2. Овочеві рослин групи Плодові родини Пасльонові										
Змістовий модуль 2										
Тема 3. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Плодові родини Пасльонові. Особливості вирощування помідора у відкритому ґрунті.	23	6		6	11	20	4	2		14
Тема 4. Технологія вирощування перцю солодкого і баклажана у відкритому ґрунті.	19	4		4	11	20				20
МОДУЛЬ 3. Овочеві рослин групи Плодові родини Гарбузові										
Змістовий модуль 3										
Тема 5. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин родини Гарбузові (огірок).	19	4		4	11	24	2	2		20
Тема 6. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин родини Гарбузові (кабачок, патисон).	13	2			11	20				20
Разом за семестр	120	28		24	68	120	8	8		104

4 курс, 7 семестр						4 курс, 7 семестр					
МОДУЛЬ 4. Овочеві рослин групи Цибулеві											
Змістовий модуль 4											
Тема 7. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Цибулеві (цибуля ріпчаста).	13	4		4	5	15	2	2			11
Тема 8. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Цибулеві (часник).	9	2		2	5	14	2	2			10
Тема 9. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Цибулеві (цибуля шалот, порей, батун, слизун).	11	2		4	5	10					10
МОДУЛЬ 5. Коренеплідні овочеві рослини											
Змістовий модуль 5											
Тема 10. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Коренеплоди родини Лободові.	14	2		4	8	13	-	2			11
Тема 11. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Коренеплоди родини Селерові. <i>Biological characteristics and growing technology of vegetable plants of the root group of the Celery family.</i>	16	4		4	8	12	2				10
МОДУЛЬ 6. Овочеві рослини групи Плодові родин Бобові і Тонконогові											
Змістовий модуль 6											
Тема 13. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Плодові родини Бобові (горох овочевий, квасоля овочева, боби).	11	2		4	5	11	2				10

продовження

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р.		л	п	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	8	9	10	11	13

Змістовий модуль 7										
Тема 14. Біологічна характеристика і технологія вирощування овочевих рослин групи Плодові родини Тонконогові (кукурудза цукрова і розлусна).	10	2		2	6	10				10
МОДУЛЬ 7. Овочеві рослини групи Зеленні										
Змістовий модуль 8										
Тема 15. Біологічна характеристика і технологія вирощування зеленних овочевих культур.	11	4		2	5	10				10
Змістовий модуль 9										
Тема 16. Біологічна характеристика і технологія вирощування багаторічних овочевих і бульбоплідних культур.	10	2		2	6	10				11
<i>Разом за семестр</i>	105	24		28	53	105	6	6		93
Усього годин	225	52		52	121	225	14	14		197

5. Теми лабораторні-практичних і семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
	<i>Модуль 1, ЗМ 1</i>	Зкурс, 6с	Зкурс, 6с
1	Морфологічний опис видових ознак групи капуст. Сорти і гібриди.	2	
2	Розробка технологічної схеми вирощування розсади капусти білоголової ранньостиглої	4	
3	Розробка технологічної схеми вирощування капусти білоголової ранньостиглої у відкритому ґрунті <i>Development of a technological scheme for growing early-ripening white cabbage in open ground</i>	2	2
4	Розробка технологічної схеми вирощування капусти білоголової пізньостиглої розсадним і безрозсадним способом.	2	2
	<i>Модуль 2, ЗМ 2</i>		
5	Морфологічний опис видових ознак, сортів і гібридів овочевих рослин групи плодові родини Пасльонові	2	

6	Складання технологічної схеми вирощування помідора у відкритому ґрунті	4	2
7	Складання технологічної схеми вирощування перцю солодкого і баклажана у відкритому ґрунті	2	
	Семінар ЗМ 2.	2	
	<i>Модуль 3, ЗМ 3</i>		
8	Морфологічний опис видових ознак групи гарбузових. Сорти і гібриди овочевих рослин родини Гарбузові	1	
9	Складання технологічної схеми вирощування огірка у відкритому ґрунті	2	2
	Семінар ЗМ 3.	1	
	Всього за семестр	24	8
	<i>Модуль 4, ЗМ 4</i>	4курс 7сем	4курс 7сем
10	Опис морфологічних видових ознак цибулевих овочевих рослин, сорти і гібриди	2	
11	Складання технологічної схеми вирощування цибулі ріпчастої одно- і дворічним способами	4	2
12	Складання технологічної схеми вирощування часнику. <i>Technological scheme of growing winter garlic.</i>	2	2
13	Семінар ЗМ 4 Курсова робота.	2	
	<i>Модуль 5, ЗМ 5</i>		
14	Морфологічний опис видових ознак, сортів і гібридів овочевих коренеплідних рослин	2	
15	Складання технологічної схеми вирощування буряка столового.	2	
16	Складання технологічної схеми вирощування моркви.	2	2
17	Семінар ЗМ 5. Курсова робота.	1	
	<i>Модуль 6, ЗМ 6, 7</i>		
18	Морфологічний опис видових ознак, сортів і гібридів овочевих рослин групи Плодові родини Бобові і Тонконогові	2	
19	Семінар ЗМ 6, 7. Курсова робота.	1	
	<i>Модуль 7, ЗМ 8</i>		
20	Морфологічний опис видових ознак, сортів і гібридів групи Зеленні овочеві рослини	2	
21	Складання технологічної схеми вирощування салату посівного розсадним і безрозсадним способом <i>Compilation of a technological scheme for growing lettuce by seedling and seedling-free methods</i>	2	
22	Семінар ЗМ 8. Курсова робота	1	
23	Морфологічний опис видових ознак, сортів і гібридів групи Багаторічні овочеві рослини і Бульбоплідні	2	
24	Семінар ЗМ 9. Курсова робота.	1	
	Всього за семестр	28	6
	Разом	52	14

6. Самостійна робота

Назва теми	Кількість годин	
	денна	заочна
Підготовка до тестового контролю і опитування за темою: «Морфогенез, біологія і технологія вирощування капусти білоголової, цвітної, броколі, брюссельської, пекінської»	20	30
Підготовка до тестового контролю і опитування за темою: «Біологічні особливості і технологія вирощування овочевих групи Плодові родини Пасльонові і Гарбузові»	20	62
Підготовка до тестового контролю і опитування за темою: «Біологічні особливості і технологія вирощування овочевих групи Цибулеві і Коренеплідні»	22	40
Підготовка до тестового контролю і опитування за темою: «Біологічні особливості і технологія вирощування групи Плодові родин Бобові і Тонконогові, груп Зеленні і Багаторічні овочеві рослини»	20	20
Підготовка до тестового контролю і опитування за темою: «Біологічні особливості і технологія вирощування групи Багаторічні (щавель, ревінь, спаржа, хрін	19	25
Підготовка до написання курсової роботи	20	20
Всього	121	197

7. Індивідуальні завдання

(курсова робота – 8 годин – денна форма навчання)

Завдання для курсової роботи:

1. Користуючись методичними рекомендаціями розрахувати дози внесення мінеральних добрив і розробити систему удобрення для (овочева культура*) і прийнятої овочевої сівозміни.
2. Скласти технологічну карту вирощування (овочева культура)
3. Розробити технологію вирощування розсади ((овочева культура)
 - а) з пікіруванням (овочева культура)
 - б) без пікірування (овочева культура).

* - згідно індивідуального завдання

8. Методи навчання

Реалізація передбачених навчальним планом організаційних форм вивчення загального овочівництва вимагає забезпечити відповідність методики навчання, контролю та оцінювання кредитно-модульній та модульно-рейтинговій системі організації навчального процесу. Це передбачає проведення керівництва навчальною діяльністю студентів на лекційних і практичних заняттях, управління його самостійною роботою у позааудиторний час у відповідність до сучасних принципів взаємодії викладача і студентів. Заміна навчально-дисциплінарної парадигми освіти на гуманістичну, суб'єкт-суб'єктну уможливорюється за умови переорієнтації навчального процесу на пріоритетне використання програмованих, особистісно зорієнтованого активних методів модульного навчання, повне забезпечення самостійної роботи студентів засобами навчання як на паперових носіях, так і інтерактивними комп'ютерними засобами.

У відповідності до цих передумов та відведеного часу на реалізацію поставлених навчально-освітніх завдань, вивчення овочівництва відкритого ґрунту має реалізовуватися

методами, які адекватно відповідають визначеним навчальним планом організаційним формам навчання:

Лекція, як провідна форма теоретичного навчання та формування основ для наступного засвоєння студентами навчального матеріалу, – методи викладу нового матеріалу та активізації пізнавальної діяльності студентів;

самостійна робота, як провідні форми формування практичної та основ навчально-дослідної підготовки, – методи активізації пізнавальної діяльності студентів та закріплення матеріалу, що вивчається;

практичні та індивідуальні заняття, модульні контрольні роботи та домашні контрольні роботи студентів заочної форми навчання, підсумковий залік, іспит як провідні форми контролю та оцінювання знань, навичок та вмінь – методи перевірки знань, умінь та навичок.

У процесі підготовки і проведення *лекційних занять* з курсу овочівництва відкритого ґрунту необхідно сприяти набуттю і розвитку навичок, необхідних для застосування в практичній роботі агронома-овочівника .

Критеріями оцінки лекції мають бути: 1) зміст лекції (науковість, активізація мислення і проблемність, зв'язок з агрономічною практикою майбутніх фахівців, орієнтація на самостійну роботу студентів, зв'язок із змістом попередніх і наступних лекцій, міжпредметні зв'язки); 2) методика читання лекції (план лекції і його дотримання, повідомлення інформаційних джерел; пояснення математичних понять, проблемність, виділення головних думок і висновків у кінці питань та лекції;; ефективність використання лектором тексту лекції, опорних матеріалів, раціональне ведення записів на дошці; доведення завдань на самостійну роботу); 3) керівництво роботою студентів (вимоги до ведення конспекту, навчання і методичне сприяння веденню конспекту, використання прийомів підтримання уваги студентів, дозвіл задавати питання тощо); 4) лекторські дані викладача (знання предмету, емоційність, голос, дикція, мовлення, уміння триматися перед аудиторією, бачити і відчувати аудиторією тощо); 5) результати лекції (інформаційна цінність, виховний вплив, досягнення дидактичних цілей).

Практичні заняття з загального овочівництва є основною формою систематизації студентами здобутих на лекції та у процесі самостійної роботи з інформаційними джерелами теоретичних знань, формування на їх основі практичних умінь і навичок, у процесі спілкування з викладачем вчасно одержувати об'єктивну інформацію про рейтингову оцінку рівня освітньої підготовки. У методиці проведення практичних занять особлива увага має бути звернена на самостійну роботу студента з теми *напередодні заняття*: опрацювання конспекту лекції, тем по підручниках та методичним рекомендаціям для проведення практичних занять, щоб ґрунтовно оволодіти теорією питання. Саме заняття потрібно розглядати як специфічний вид самостійної роботи, яка проводиться у формі дослідного виконання практичних робіт у послідовності вивчення модулів навчальної програми.

9. Методи контролю

Під час викладання предмету реалізуються поточний, тематичний, модульний та підсумковий види педагогічного контролю. Метод усної співбесіди використовується у процесі допуску студента до виконання лабораторної роботи, а також після опрацювання студентом пропущеної лекції, на індивідуальних заняттях. Поточний контроль та практична перевірка знань студентів здійснюється у ході лабораторних занять. Тематичний (модульний) контроль, метод оцінювання результатів засвоєння змістових та дидактичних модулів здійснюється методом виконання кожним студентом індивідуального тестового завдання та розрахункової роботи.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену.

У відповідності до рішення вченої ради університету про організацію навчального процесу навчальні успіхи студента з дисципліни за підсумками поточного контролю сумарно оцінюються максимально 70 балами. На екзамені студент може максимально набрати 30 балів.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль	Змістовий модуль	Тема	Задовільно	добре	відмінно
3 курс 6 семестр					
1	1	Морфологічний опис видових ознак групи капуст. Сорти і гібриди.	3	5	8
1	1	Розробка технологічної схеми вирощування розсади капусти білоголової ранньостиглої	8	9	10
1	1	Розробка технологічної схеми вирощування капусти білоголової ранньостиглої у відкритому ґрунті	5	6	8
1	1	Розробка технологічної схеми вирощування капусти білоголової пізньостиглої розсадним і безрозсадним способом.	5	7	8
		Семинар ЗМ 1	8	9	12
2	2	Морфологічний опис видових ознак, сортів і гібридів овочевих рослин групи плодової родини Пасльонові	3	4	7
2	2	Складання технологічних схем вирощування помідора у відкритому ґрунті	3	4	6
		Складання технологічних схем вирощування перцю солодкого і баклажана у відкритому ґрунті	3	4	6
		Семинар ЗМ 2	8	9	12
3	3	Морфологічний опис видових ознак групи гарбузових. Сорти і гібриди овочевих рослин родини Гарбузові	2	3	5
3	3	Складання технологічної схеми вирощування огірка	4	5	6
		Семинар ЗМ 3	8	9	12
		Разом за семестр (залік)	60	74	100
4 курс, 7 семестр					
4	4	Опис морфологічних видових ознак цибулевих овочевих рослин, сорти і гібриди	2	3	5
4	4	Складання технологічної схеми вирощування цибулі ріпчастої одно- і дворічним способами	2	3	5
4	4	Складання технологічної схеми вирощування часнику	2	3	5
		Семинар ЗМ 4	4	5	8
5	5	Морфологічний опис видових ознак, сортів і гібридів овочевих коренеплідних рослин	2	3	5
5	5	Складання технологічної схеми вирощування моркви	1,5	2	4
5	5	Технологічна схема вирощування буряка столового	1,5	2	4
		Семинар ЗМ 5	6	7	12
6	6, 7	Морфологічний опис видових ознак, сортів і гібридів овочевих рослин родини Бобові і Тонконогові	2	3	6
		Семинар ЗМ 6, 7	3	4	5
7	8, 9	Морфологічний опис видових ознак, сортів і гібридів зеленних, багаторічних рослин. Технологічна схема вирощування салату посівного розсадним способом	3	4	5
7	8, 9	Семинар ЗМ 8 і 9	4	5	6
		Разом за семестр	33	44	70
		Екзамен	18 – 30		
		<i>Підсумок (поточний контроль і екзамен)</i>	60–73	74–89	90–100

11. Виконання курсової роботи

Розрахункова частина	Захист роботи	Сума
30 – 70 балів	15-30 балів	60–100 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

12. Навчальна та виробнича практика

Передбачено проведення ознайомчої (1курс 0,5 кредити/групу), навчальної (2 курс 1,5 кредити/групу), технологічної (виробничої) (3 курс: 6 кредитів/групу). Проведення практики згідно методичних вказівок до навчальної і виробничої практики з овочівництва.

13. Методичне забезпечення

1.Овочівництво / Практикум. За ред. В.І. Лихацького. Вінниця, 2012. 451 с.

2. Методичні вказівки до самостійного вивчення навчальної дисципліни „Овочівництво відкритого ґрунту” для здобувачів вищої освіти ОС „Бакалавр” спеціальності 203 „Садівництво та виноградарство” Укладачі: Улянич О.І., Слободяник Г.Я., Ковтунюк З.І., Щетина С.В., Тернавський А.Г., Накльока О.П., Кецкало В.В., Воробйова Н.В., Яценко В.В. Умань: УНУС, 2020. 58

3. Робочий зошит до виконання курсової роботи з дисципліни «Овочівництво відкритого ґрунту.. Укладачі: Улянич О.І.,Ковтунюк З.І., Слободяник Г.Я., Щетина С.В., Тернавський А.Г., Накльока О.П.,Кецкало В.В., Воробйова Н.В.,Яценко В.В. Умань. 2020

4. Улянич О.І., Яценко Н.В., Слободяник Г.Я., Тернавський А.Г., Щетина С.В., Ковтунюк З.І., Кецкало В.В. Програма і методичні рекомендації організації навчальної практики із Загального овочівництва та Овочівництва відкритого ґрунту для здобувачів вищої освіти спеціальності 203 «Садівництво та виноградарство, освітній рівень – перший (бакалаврський). Умань: Уманський національний університет садівництва, 2024. 40 с.

5. Улянич О.І., Слободяник Г.Я., Ковтунюк З.І., Щетина С.В., Тернавський А.Г., Накльока О.П., Кецкало В.В., Воробйова Н.В., Яценко В.В. Методичні вказівки до самостійного

вивчення навчальної дисципліни „Овочівництво відкритого ґрунту” здобувачами вищої освіти освітнього рівня перший (бакалаврський) спеціальності 203 Садівництво та виноградарство. Умань: Уманський національний університет садівництва, 2020. 58 с.

6. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з Овочівництва відкритого ґрунту здобувачами освітнього рівня Бакалавр спеціальності 203 «Садівництво та виноградарство». УНУС, 2023. 20 с.

7. Плакати, таблиці, технологічні карти вирощування овочевих рослин у відкритому ґрунті.

14. Рекомендована література

Базова

1. Овочівництво / Практикум / За ред. В.І. Лихацького. Вінниця, 2012. 451 с.
2. Лихацький В.І., Бургарт Ю.Є., Васянович В.Д. Овочівництво. К.: Урожай, 1996. Ч. I. 300 с.
3. Лихацький В.І., Бургарт Ю.Є., Васянович В.Д. Овочівництво. К.: Урожай, 1998. Ч. II. 358 с.
4. Лихацький В.І., Бургарт Ю.Є. Овочівництво (практикум). К.: Вища школа, 1994. 365 с.
5. Яровий Г.І. Овочівництво: навч. Посібник/ Г.І. Яровий, О.В. Романов. Харків: ХНАУ, 2017. 376 с.
6. Гіль Л.С., Пашковський А.І., Сулима Л.Т. Сучасні технології овочівництва закритого і відкритого ґрунту. Ч. 2. Відкритий ґрунт. Навчальний посібник. – Вінниця: Нова Книга, 2008. С. 144-156.
7. Сич З. Д. Овочівництво: Навчальний посібник / З. Д. Сич, І. М. Бобось, І.О. Федосій. – К.: ЦП «Компринт», 2018. 406 с.
8. Барабаш О.Ю., Тараненко Л.К., Сич З.Д. Біологічні основи овочівництва. Київ, Арістей, 2005. 341 с.
9. Улянич О.І. Зелені та пряносмакові овочеві культури. К.: Дія, 2004. 67 с.
10. Хареба М.В., Жук О.Я., Рахметов Д.Б., Дидів О.Й., Ковтунюк З.І., Лещук Н.В., Барбан О.Б. Атлас морфологічних ознак сортів роду капусти Brassica L. (наочне доповнення до “Методики проведення експертизи сортів роду капусти з визначення відмінності, однорідності та стабільності”) К.: Український інститут експертизи сортів рослин, 2016. 171 с.

Допоміжна

1. Барабаш О.Ю. Біологічні основи овочівництва / О.Ю. Барабаш, Л.К. Тараненко, З.Д. Сич. К.: Арістей, 2005. 344 с.
2. Барабаш О.Ю. Догляд за овочевими культурами / О.Ю. Барабаш, З.Д. Сич, В.Л. Носко. К.: Нововведення, 2008. 122 с.
3. Гармонія овочевої краси та користі /З.Д. Сич, І.М. Сич. К.: Арістей, 2005. 190 с.
4. Гриби і грибівництво / П.А. Сичов, Н.П. Ткаченко. Донецьк: СТАЛКЕР, 2003. 512 с.
5. Дереча О.А. Природоохоронна технологія вирощування овочевих культур у відкритому ґрунті зони північного Лісостепу і Полісся України: Навчальний посібник. Житомир: Полісся, 2003. 208 с.
6. Дидів О.Й. Капустяні овочеві культури. Львів, 2008. 100 с.
7. Довідник овочівника Степу України / Г.І. Латюк, Л.М. Попова, П.С. Тихонов, Б.С. Ангел, С.П. Максимов, Л.М. Сапожникова, Ю.Є. Клечковський. Одеса: ВМВ, 2010. 470 с.
8. Зелені овочеві культури / О.Ю. Барабаш, С.Т. Гутиря. К.: Вища школа, 2006. 86 с.
9. Капуста цвітна / В.І. Лихацький, В.М. Чередниченко. Вінниця: ВНАУ, 2010. 167 с.
10. Картопля / В.В. Кононученко, М.Я. Молоцький. Біла Церква, 2002. Т. 1. 536 с.
11. Картопля / В.В. Кононученко, М.Я. Молоцький. Біла Церква, 2002. Т. 2. 240 с.

12. Книга–каталог. Сорти і гібриди овочевих та баштанних культур. Харків: Магда ЛТД, 2003. 176 с.
13. Ковтунюк З.І. Накльока О.П. Слободяник Г.Я. Динаміка наростання біометричних показників рослин капусти кольрабі під дією регуляторів росту. Зб. наук. пр. Таврійського наукового вісника: Науковий журнал. Вип 103. Т 2. Херсон: Видавничий дім «Гельветика». 2018. С.9-15
14. Ковтунюк З.І., Слободяник Г.Я., Нінова Г.В., Половинчук О.Ю. Особливості росту й розвитку та продуктивність сортів капусти савойської (*Brassica sabauda* Litzg.) в умовах Правобережного Лісостепу України. Збірник ІБКІЦБ. Вип.29. 2021. С. 41-47.
15. Лихацький В.І. Баштанництво: Навчальний посібник. К.: Вища школа, 2002. 165 с.
16. Мельничук Д. Якість продуктів та сучасні стратегії удобрення / Д. Мельничук, М. Пильников, М. Городній. К.: Арістей, 2004. 487 с.
17. Накльока О.П., Ковтунюк З.І., Слободяник Г.Я. Формування урожаю перцю солодкого залежно від віку розсадив умовах правобережного Лісостепу України. Зб. наук. пр. Таврійського наукового вісника: Науковий журнал. Вип 100. Т2. Херсон: Видавничий дім«Гельветика». 2018. С.9-15
18. Овочівництво: Навчальний посібник / В.І. Шеманьов, О.М. Лазарева, Н.В. Грекова, О.М. Олексюк. Дніпропетровськ: ДДАУ, 2001. 391 с.
19. Подпрятів Г.І. Короткий енциклопедичний словник з овочівництва / Г.І. Подпрятів, З.Д. Сич, О.Ю. Барабаш. К.: ННЦ ІДЕ, 2006. 300 с.
20. Попова Л.М. Часник в Україні. Одеса: ВМВ, 2011. 154 с.
21. Стецишин П.О. Основи органічного виробництва: Навчальний посібник / П.О. Стецишин, В.В. Рекуненко, В.В. Пиндус. Вінниця: Нова Книга, 2008. 528 с.
22. Сучасні технології в овочівництві. / За ред. К.І. Яковенка. Харків, ІОБУААН, 2001. 126 с.
23. Теслюк П.С. Картопля: Практична енциклопедія. Луцьк, 2003. 300 с.
24. Улянич О.І. Зеленні та пряносмакові овочеві культури. К.: Дія, 2004. 67 с.
25. Хареба В.В. Наукові основи виробництва капусти білоголової в Україні. Харків: ІОБ УААН, 2004. 218 с.
10. Щетина С.В. Агроекологічна оцінка технологічних елементів вирощування баклажана: монографія / С.В. Щетина, В.І. Лихацький, С.П. Полторецький, М.А. Щетина; за ред. В.І. Лихацького. Умань: ВПЦ «Візаві» (Видавець «Сочінський М.М»), 2017. 216 с
11. Gerasko T., Kolesnikov M., Nezhnova N., Ninova G., Alekseeva O., Kovtuniuk Z. 2023. Activity of antioxidant enzymes and malondialdehyde content in sweet cherry fruits under living mulch conditions. Zemdirbyste-Agriculture, 110 (1): 65–70. <https://doi.org/10.13080/z-a.2023.110.00/9> (Скопус)
12. 6. Ketskalo V. Peculiarities of the Chemical Composition of Kohlrabi Varieties Cultivated in Ukraine / Voitovska V. Konontenko. L. Kovtuniuk Z. Herasymchuk H. Borysenko V. Storozhyk L. Yevchuk Y. Poltoretska N. Vyshnevskaya L.– Ecological Engineering and Environmental Technology.– 2023.– Vol. 24, № 5. – P. 46-50. <https://doi.org/10.12912/27197050/163761/>

Інформаційні ресурси та періодичні видання

http://www.agromage.com/stat_id.

<http://www.agrobiotech.com.ua/ua/using/onion.php>

<http://www.irrigation.org.ua>

http://www.chesnook.info/catalog_left/tehnika_dlya_vozdeljvaniya_luka.html

Агроогляд / (Серія Овочі та фрукти). Журнал плодоовочевого бізнесу. Щотижневик.

Каталог сортів рослин, придатних для поширення в Україні, щорічно.

Перелік пестицидів і агрохімікатів, дозволених для використання в Україні. Офіційне видання. К.: ЮНІВЕСТ МЕДІА. Щорічно.

Реєстр сортів рослин України, придатних для поширення в Україні (Овочеві та лікарські рослини), щорічно

15. Перезарахування та визнання результатів навчання

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Овочівництво відкритого ґрунту» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті.

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, тренінги тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25 % освітньої програми.

16. Політика академічної доброчесності

У процесі навчання з дисципліни «Овочівництво відкритого ґрунту», студенти повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського національного університету садівництва. При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані студентами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, студентам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

Зміни та доповнення до робочої програми у 2025 році

1. Уніфіковано кількість аудиторних годин згідно навчального плану для здобувачів освітнього рівня Бакалавр спеціальності 203 Садівництво та виноградарство 2021 року зарахування. Заплановано дві теми лекції англійською мовою.
2. Оновлено перелік методів навчання і контролю під час вивчення дисципліни.
3. Оновлено наповнення робочої програми для забезпечення програмних результатів навчання згідно вимог Стандарту Вищої освіти України та ОП «Садівництво та виноградарство».